

Posudek oponenta

na diplomovou práci **Ondřeje Stříteckého**, předloženou k obhajobě na katedře
správního práva Fakulty právnické ZČU,

na téma

"Role mezinárodních soudů v ochraně životního prostředí"

Kandidát předkládá důkladný a systematický přehled toho, jaké mezinárodní soudy a jakým způsobem ovlivňují právní agendu životního prostředí. Zvolil s ohledem na téma, které nutně musí být, má-li se držet v rozumném rozsahu, zpracováno jako popisné a přehledové, vhodnou strukturu textu a i správnou proporci jeho jednotlivých částí. Kandidát se musel s ohledem na povahu a podstatu zvoleného tématu zabývat nejen právem a právní regulací v užším smyslu, nýbrž i souvisejícími mimoprávními otázkami, především tím, co je to životní prostředí a jaké jeho složky jsou v současnosti nejvíce ohroženy, zejména pak lidskou činností. Je proto vhodné, pokud kandidát v úvodu připravil stručný exkurs o některých důležitých ekonomických problémech (znečištění složek životního prostředí, klimatická změna a její dopady, ohrožení živočichů, umělé změny složek biosféry například pomocí genetických modifikací). Kandidát prokázal, že je schopen s českými i zahraničními prameny a odbornými texty a extrahovat z nich podstatné poznatky. Ve zvoleném tématu se dobře zorientoval a zpracoval je srozumitelně a erudovaně.

Úvod práce se zabývá životním prostředím a jeho ohrožením a pojmem základního práva na zdravé životní prostředí, jakož i místem tohoto práva v rámci tzv. generací lidských práv. Pokračuje obecnou úvahou o tom, do jaké míry lze v mezinárodním právním provozu pracovat s institucemi stálých či příležitostných mezinárodních soudů či jiných rozhodčích orgánů. Reflektuje všemožné slabiny mezinárodního soudnictví (problémy s pravomocí, všeobecností, pravidly pro rozhodování, vynutitelností rozhodnutí, forum shoppingu aj.). Jednotlivé problémy ilustruje tam, kde k tomu jsou k dispozici, i příklady konkrétních mezinárodních sporů a jejich řešení.

Popisuje i judikaturní vývoj některých pravidel mezinárodního ekologického práva (např. na americko-kanadském případě s přeshraničním znečištěním ze slévárny ukazuje uznání pravidla zakazujícího mezinárodní imise). Velmi správně poukazuje na to, že praxe a právní pravidla velmi často vznikají vzájemným ovlivňováním mezinárodních i vnitrostátních soudů rozhodováním jednotlivých kauz a zobecňujícími pravidly, jež z těchto precedentů lze vyvodit, a tím, že soudem vyvozená pravidla jsou inspirací ke kodifikaci mezinárodní úmluvou.

V kapitolách věnovaných jednotlivým mezinárodním soudním institucím pak postupuje obdobným

způsobem, tedy zejména pomocí analýzy klíčových jimi řešených kauz dotýkajících se přeshraničních otázek životního prostředí. Podobně přibližuje i činnost některých nesoudních institucí; neporozuměl jsem nicméně, proč mezi ně řadí i Tribunál a Soudní dvůr EU.

Kandidát sepsal ucelený a vyvážený text, který poskytuje čtenáři dobrý vstup do zvoleného tématu.

Kandidát vycházel z dostatečně reprezentativního okruhu českých a anglickoazyčných odborných publikací a jiných zdrojů. Má přehled o důležitých rozhodnutích soudů, jejichž činnost analyzuje, a dokázal většinou postihnout klíčové skutkové i právní aspekty reprodukováných kauz.

Práce je napsána kultivovaně, byť se občas kandidát nevyvaruje drobných kostrbatostí. Množství překlepů a jiných „technických“ chyb v textu (časté jsou zejména chyby v interpunkci) je ještě únosné, byť by práci slušelo důkladnější editační zpracování. Součástí práce je systematicky zpracovaný přehled zdrojů, z nichž kandidát čerpal, a podrobný a přehledný obsah práce. Po formální stránce lze práci hodnotit jako uspokojivě zpracovanou.

Předloženou diplomovou práci považuji za solidně odvedené dílo a doporučuji ji k obhajobě s tím, že předběžně navrhuji hodnocení „výborně“, samozřejmě pouze při dobrém průběhu obhajoby, na níž by kandidát měl osvědčit svoji celkovou bezprostřední orientaci ve zpracované materii.

V rámci obhajoby necht' se kandidát zaměřit na porovnání, které mezinárodní soudní nebo obdobné instituce jsou pro praxi práva životního prostředí v ČR nejvýznamnější. Dále může být předmětem diskuse, jakým způsobem „nakládat“ s Tribunálem a Soudním dvorem EU – jde o klasické mezinárodní soudy, anebo u nich převažuje specifická povaha daná vysokou mírou koheze Evropské unie a z toho plynoucí vysoké míry praktické závaznosti práva EU ve srovnání s „obecnými“ pravidly mezinárodního práva?

V Praze dne 1. června 2020